

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1 50 P, félévre 2 80 P, egész évre 5 P.

HIRDETÉSI ÁRAK:
1 hasab szélességben mm. soronként 10 fillér.

XXXVI. évfolyam. / 4. szám.

Főszerkesztő:
HARTNER NÁNDOR

Szerkeszti:
ifj. SZÁSZ ERNŐ

ÁRA 12 fillér.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 24 szám / Telefonszám 19. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Január 23. — Péntek.

KÖZGAZDASÁG

A hivatalos belföldi sertésárak

A 170 kg vagy ennél nehezebb sulyu fiatal, (legfeljebb 2 éves), tenyésztésbe nem fogott, elsőrendű, jól hizott sertésért. Élősuly kg. 178.

Legalább 155 kg sulyu fiatal (legfeljebb 2 éves), tenyésztésbe nem fogott, elsőrendű, jól hizott sertés. Élősulyba 174.

Legalább 140 kg. sulyu fiatal (legfeljebb 18 hónapos) vagy legalább 148 kg sulyu. (legfeljebb 2 éves) tenyésztésbe nem fogott, elsőrendű, jól hizott sertés. Élősuly kg. 170 P.

Legalább 110 kg. sulyu. fiatal, jól hizott sertés. elsőrendű sonka-süldő. Élősuly kg 166 P.

Legalább 170 kg sulyu hizott sertés, korra való tekintet nélkül. Élősuly kg 162 P.

Legalább 100 kg sulyu. fiatal, közepminőségű szedett sertés. Élősuly

kg 164 P.
170 kg.-nál kisebb sulyu vágósertés, korra való tekintet nélkül. Élősuly kg. 154 P.

Megjegyzés: A közölt árak legalább 12 órát koplaltatott élő sertésekért hivatalos gazdaságokban történő átvétel esetén kiízhethető legmagasabb termelői árak. Soványsertés árak: 25 kg-os 3,50 P/kg, 30 kg-os 3,13 P/kg, 35 kg-os 2,87 P/kg, 40 kg-os 2,67 P/kg, 45 kg-os 2,52 P/kg, 50 kg-os 2,40 P/kg, 55 kg-os 2,30 P/kg, 60 kg-os 2,21 P/kg, 65 kg-os 2,11 P/kg, 70 kg-os 2,08 P/kg, 75 kg-os 2,03 P/kg, 80 kg-os 1,98 P/kg, 85 kg-os 1,91 P/kg, 90 kg-os 1,91 P/kg, 95 kg-os 1,88 P/kg, 100 kg-os 1,85 P/kg. — 25 kg-nál könnyebb soványsertés ára nem lehet magasabb a 25-kg-os sertésekért kiízhethető darabonkénti áránál.

Lucernamag zár alá vétele és igénylése

A földművelésügyi miniszter a lucernamagot zár alá vette. A rendelet szerint a saját szükséglet levonásával a rendelkezésre álló minden lucernavetőmagot zár alá kell venni és azt csak hatósági engedéllyel szabad forgalomba hozni. A zár alá vett lucernavetőmagkészleteket a tulajdonos, illetve a birtokos a m. kir. Növénytermelési Hivatalnak (Budapest IV. Vámbáz körút 2.) illetve az általa megbízott szervnek a felhívására hatóságilag megállapított áron, készpénzítés ellenében rendelkezésre bocsátani köteles. Lucernavetőmagot csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.

Az a termelő, akinek lucernavetőmagra van szüksége, igényét január hó 20-áig az illetékes községi előjáróságnál, vagy polgármesternél jelentse be. Az igénybejelentéskor azt is be kell jelenteni, hogy előző évben mekkora volt a lucernaterülete és az utolsó három évben mily mértékben fejlődött a lucernaterület és az illető gazdaságban.

A községi előjáróság, illetve a polgármester a hozzá beérkezett igénybejelentéseket az illetékes kerületi mezőgazdasági Kamarához azonnal megküldeni köteles, ezek pedig az összeállított kimutatásokat földművelésügyi miniszterhez terjesztik fel.

A rendelet hatálya nem terjed ki arra a lucerna-elomagra, amelyet az 1942. évi kedvezményes áru vetőmag-akció során a Zöldmezőgazdaságok és a kerületi mezőgazdasági Kamarák leköttek.

A hántolt hajdina ára

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa megállapította a hántolt hajdina legmagasabb árát. A fogyasztói ár a hántöltözemek telephelyén kg-ként 1,24 P-nél nem lehet magasabb.

Kölcson-vetőmag akció a kisgazdák részére

A termelés folytonosságának biztosítása érdekében a megfelelő minőségű vetőmaggal nem rendelkező gazdák az 1942. évi tavaszi vetéshez árpa, kukorica és zabvetőmagot kaphatnak. A kölcsonvetőmagot csak olyan 20 kat. holdnál nem nagyobb szántófölddel rendelkező gazdák kaphatják, akik a vetőmagot saját erejükkel nem tudják beszerezni és vetőmag hiánya miatt földjüket nem tudják bevetni. Az akció során kiosztott vetőmag pénzbeli egyenértékét az átvető gazdák 1942. évi szeptember hó 1-ig köteles megfizetni.

Az igénylést az illetékes m. kir. vármegyei gazdasági felügyelőségnek kell bejelenteni.

Kín az élet, rablánc, bilincs
Büfelejtő nélkül!
Zene, öröm, vig mulatság,
Pajtás! — ez kell nekünk.
Szegény ember bújat-baját
Mibe ölje másba?
Vasárnap és szombat este
Menjen a „Centrál”-ba!

9 hónapos jótállással

az 1942 tipusu

rádiók

TELEFUNKEN, ORION,
PHILIPS, SIEMENS,
STANDARD, MINERVA

9—12 HAVI
RÉSLETFIZETÉSRE

Rádió NEMECZ

szaküzletében
MURASZOMBAT
Kaphatók: — Alkalmi vevetek. —
Csere. — Petrix elemek. — Varta
akumulátorok.

Eladó egy új
parádés szánó
Obál Jenőnél, Perestő.

Cséplőgép

kiszúzással, kitűző karban, jutányos áron
eladó. Csak személyesen tárgyalok.
Hortvát János, Muraszombat, Petőfi S. u. 2.

BENKŐ JOZSEF

husáru és konzervgyár

MURASZOMBAT

Telefon: 8 és 80. • Sürgöny: Benkő, Muraszombat.

Postatakarékpénztári cseksz. 74009.

Pálcsics Ferenc Nagykanizsa

Anyaggyűjtő: Muraszombat, Rákóczi ut. Simon Emilné

Változó minőségű termékek, ruhák, testápoló és tisztáltozó, valamint lonal és egyéb készletek és készletek. Gyár, Nagykanizsa, Magyar u. 86. Tel. 3-44

Segítőkezet nyújt a muravidékieknek

is a magyar kormányzat egyik legszébb és legtávolbaktétebb alkotása, az Országos Nép- és Családvédelmi Alap. A szegény embernek segít, a talu és a város sok államban magárahagyott, legszegényebb osztályának, hogy emberhez méltó életet élhessen és a mindennapi kenyérszerzés gondja könnyebbé váljon számára. A részorulóknak és a támogatásra érdekeseknek segít. Családi ház építésére nyújt kölcsönt, állatokhoz juttatja a vagyontalan gazdákat, házassági kölcsönrel segíti elő a fiatalok boldogságát.

A muraszombati járásban, mint a járás főszolgabírájától értesültünk, eddig mintegy 35 ember fordult az Országos Nép és Családvédelmi Alaphoz támogatásért. A legkülönbözőbb dolgokat kérték, csak az indok volt egy valamennyinél: szegények, de hasznos polgárok akarnak lenni a magyar államnak. A kérvények egy része már eljutott az alispánhoz, a másik része a legközelebbi napokban jut oda, hogy megítéljék azokat és az érdekesek megkaphassák vágyaik teljesítését.

Az Országos Nép és Családvédelmi Alap támogató munkája az újvel jelentős módon gazdagodott. A belügyminiszternek a házassági kölcsönről szóló rendeleté ugyanis ismét hatalmas lépést jelent annak a kormányzati programnak a megvalósításában, amelynek végcélja az alsó népréteg gazdasági, szellemi, erkölcsi telemelése útján a társadalmi egyenlőségek kiküszöbölése és a népesség szaporodásának előmozdítása. A házassági kölcsön előnyös az akadályokat azoknak a házasságoknak az útjából, akikben az egészséges házassági fizikai és erkölcsi előfeltételek megvannak, csupán a szükséges anyagiak hiányoznak, s ezzel lehetővé teszi új, életképes és a nemzet szempontjából értékes családi túlnyelékek alapítását.

A házassági kölcsön nem csak azért nem jelent terhet a házasságokra, mert kamatmentes, de azért sem, mert még a havi egy százalékos törlesztést sem kell fizetniük azoknak, akik a házassági négyévesre terjedő céljait megismerve a nemzet érdekét megérve kellő szának adóval ajánlkozzák meg a házat. A gyermeknevelésnek ugyanis egyben a kölcsön tekintélyes részének — hogy gyermek születése esetén az egész összegnek — elengedését jelentik.

Az állam ismét segítőkezet nyújtott a munk egy jelentős részének, annak a néprétegnek, amelynek szent és magasztos hivatása a magyar jövő, az új erős magyar nemzetiség biztosítása. Soha talán nagyobb szükség

nem volt sok-sok kis magyarra, soha nem fűgött talán nemzetünk léte és boldogulása jobban attól, hogy tíz, husz, vagy ötven év múlva hányan leszünk, mint éppen a mi időnkben. Hisszük, hogy a magyar anyák valamennyien és elsősorban azok,

akiket a Nép és Családvédelmi Alap juttat családi tüzhelyhez, magasztosan szép hivatásukat olyan kötelességtudással teljesítik, amilyen kötelességtudás a magyar asszonyoknak századokon át mindig sajátja volt.

Átvette hivatalát a muraszombati gimnázium új igazgatója, dr. Törnár Ede

A muraszombati állami gimnázium igazgatójának a vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Törnár Ede premontrei kanonokot, a szombathelyi gimnázium volt latin, görög és olasz szakos tanárát nevezte ki. Dr. Törnár Ede a kinevezés után haladéktalanul Muraszombatba utazott és kedden átvette Bodlaky Ákos, az igazgatói teendők elvégzésével ideiglenesen megbízott gimnáziumi tanártól az iskola irányítását.

Dr. Törnár Ede, aki 15 évig működött a szombathelyi gimnáziumban, bántornyai származású és így kinevezése a szülőföldjére hozta vissza. Személyét az egész megye tisztelete és szeretete övezi, távozásra Szombathelyen általános sajnálkozást kellett.

Az új igazgató kinevezése az egész Muravidék, elsősorban azonban a gimnáziumi ifjuság számára igen nagy nyereség. Dr. Törnár Ede eredményes tanári működése igen széles körben ismert. Megnyerő és színes egyéniségének értékét azonban csak azok tudják igazán megbecsülni, akikkel eddigi működése során kapcsolatba került, elsősorban azok, akiket az életre készített elő, a tanítványai. Dr.

Törnár Ede nemcsak oktatója tanítványainak. Több annál. Olyan mint az édesapa, aki felelősséget hordoz a reábizottakért és gondot visel a reábizottakról. Gondviselése: előrelátó bölcsesség, szívós és eredményes nevelő munka, kemény, de jóságos fegyelmezés.

Amikor tanítás közben a klasszikus világ tündéri szép és mélyértelemű regény adja elő, áhítattal csüngnek szavain diákjai. Megérzik, hogy a főcél nem a könnyen feledésbe merülő tudás, hanem a lélek gazdagságának gyarapítása. Hallgatása közben színes, nagyvonalú, sokáig tartó képekben gyönyörködhetni, tiszta, békés, kiengesztelő hangulatok nemesítik a lelket.

Br. Törnár Ede kifogyhatatlan szeretét és jóságát eddig csak egy-egy szerencsés osztály növendékei éreztették, most egy egész intézet diákcserege melegekben benne. Lelkének minden gazdságát elhozta az új igazgató a muraszombati gimnázium tanulóinak, akik — ha megismerték — épp oly melegen szívükbe zárják majd igazgatójukat, mint amilyen meleg szeretetet előlegez ő nekik.

Február 8-ra opera-estet terveznek Muraszombatban

Két operanékes és az operaház két táncosának szerepléséről van szó

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület minden esetben elősegíti az hogy a magyar művészet, a magyar szellem közelebb kerüljön a Muravidék népeinek szívéhez azzal, hogy megismerhetik annak értékeit. Ezért határozta el az egyesület, hogy amennyiben komoly gátló akadály nem jön közbe, február 8-án opera-estet rendez a muraszombati Városi Moziban

és ezen az operaház több neves tagja szerepel.

Az teszi lehetővé az operaház tagjainak muraszombati látogatását, hogy február 7-én Nagykanizsa látja őket vendégül, innét pedig már aránylag kis bűlttel Muraszombatba is el látogathatnak. Az operaház művészei-

nek megbízottjával dr. Derzsenyi Tibor szolgabíró. — aki a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület részéről az előkészítő munkát vállalta — megbeszései most már olyan előrehaladott állapotba jutottak, hogy a nyilvánosságnak is beszámolhatunk az opera-est tervéről, tekintettel arra, hogy megrendezése útjába nem tornyosulnak akadályok.

Az opera-esten a tervek szerint négy országos hírvész szerepel: Osváth Julia és Fodor János operanékesek, Községi Ferenc és Erős Éva táncosok. Ezen kívül szó van arról, hogy a műsor gazdagítására egy szavalóművészt is meghívunk. A tervezett opera-esten a nehéz és a könnyű műfajú zene egyenlő arányban szerepelne.

Harmadiként kérték a muraszombati járásból az Országos Nép és Családvédelmi Alap támogatását

Kik kaphatnak házassági kölcsönt?

Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap a muraszombati járásban is megkezdte működését még a mult év végén. A lakosságot megfelelően felvilágosították, hogy ki igényelheti a támogatást az alapból és hová kell irni az egyes kérvényeket. Az élelmes muravidéki nép csakhamar felismerte, milyen hatalmas előnyöket biztosít az alap a szegényebb néposztályoknak és számosan fordultak támogatásért az Országos Nép és Családvédelmi Alaphoz. A járás főszolgabíróján keresztül eddig 35 lakos kérvénye jutott el, illetve jut el az alispánhoz, aki dönt, hogy a legkülönbözőbb dolgokat tartalmazó kérések közül melyiket méltányos teljesíteni.

Nem ismeri még azonban a Muravidék az usynevezett „házassági kölcsön” akciót, amely szintén az Országos Nép és Családvédelmi Alapon keresztül kerül lebonyolításra. A „Muraszombat és Vidéke” legutolsó számában a kölcsönről általánosságban beszámoltunk már, az egyes részleteket pedig most ismertetjük, hogy a rászorulóknak tudják, tulajdonképpen kik tarthatnak igényt a kölcsönre. A kölcsön összege 1000 pengőig terjedhet.

Évi egy százalékkal kell törleszteni.

Abban az évben, amikor gyermek születik, a törlesztés alól felmentést kap a házaspár. Egyébként is, az első gyerek után a kölcsön 10%-át, a második után az eredeti összeg 20%-át, a harmadik után az eredeti összeg 30%-át, a negyedik után az eredeti összeg további 40%-át, szóval teljes összeget engedik el.

Elsősorban a fiatal és egészséges emberek egybekelését kell lehetővé tenni.

ezért mondja ki a rendelet feltételként mindkét házassuló félnél a 32 éves korhatárt, ezért állítja további előfeltételként az egészséget és a fedhetetlen erkölcsi életéletet. Kevesebb szigorral szabja meg a rendelet a kölcsönben részesítendő házassulók vagyoni és jövedelmi határát, amikor lehetővé teszi, hogy 5000 P értékű vagyonnal és 300 pengő együttes havi jövedelemmel bíró házassulók még részesülhetnek a házassági kölcsön kedvezményében, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy egy kis lakóház, szerényebb állás, vagy közös kereset ne állja útját az egybekénti reászorult házassulók ilyen megkötésének.

A házassági kölcsönre vonatkozó kérvényeket a vármegye alispánjához kell címezni és a járás főszolgabírójánál kell beadni.

Elegendő számú jelentkező esetén esti kereskedelmi átképző tanfolyam nyílik Muraszombatban

Magyarországon szokásos, hogy a kereskedelmi iskolák székhelyén esti kereskedelmi átképző tanfolyamokat rendezzenek azoknak a számára, akik másirányú képzettségük (gimnázium, polgári) miatt a kereskedelmi szakismereteket nem sajátították el, pedig azokra szükségük volna. Muraszombatban is akciót indítottak az esti kereskedelmi tanfolyam megszervezése érdekében, amit nyélbe is lehetne ütni, ha a tanfolyamra elegendő számú jelentkező volna. A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület vállalkozik rá, hogy összeírja azoknak a nevét, akik a tanfolyamra annak megrendezése esetén beiratkoznának és 12, vagy annál több jelentkező esetén érinkezésbe lép a kereskedelmi iskola igazgatóságával, kérve a jelentkezők nevében a tanfolyam megrendezését. Az esti kereskedelmi átképző tanfolyam hetente két estét szokott igénybe venni hat hónapon át. Tantárgyai között szerepel a könyvelés, kereskedelmi levelezés, gépirás, gyorsírás, sikeres helyesírás stb. A tanfolyam sikeres elvégzése után a résztvevők bizonyítványt kapnak. Akinek kedve volna a tanfolyamon résztvenni, jelentkezzen a V. M. K. E. titkárságánál január 21-ig. (Muraszombat, Horthy Miklós utca 24. I. emelet.)

Szegény gyermek

A „Muraszombat és Vidéke” szerkesztőségébe nap-nap után érkeznek be versek. Sok jót találunk közöttük, helyszüke miatt azonban csak ritkán közölhetünk egy-egy költeményt. Amit legutóbb kaptunk, azt azonban úgy érezzük, meg kell jelentetnünk.

Vend fia írta, a magyar költészetről még kevés fogalma lehet. Talán a nyelvet sem tudja tökéletesen. Az az érzés azonban, amely a kezét vezette, az igazán magyar. És ez talán többet ér a magyar nyelv kifogástalan tudásánál, a szép szavakat verssé válogatni adottságnál.

A vend ifjuság otthon keres és talál a magyar hazában. Ezt olvassuk ki Kúcsán Béla sorából.

Szegény gyermek sélál az utcán,
Nézük és gondolunk rá,
Hogy ez a gyermek egy ország.

Kérdezem tőletek, mit gondoltok,
Melyik ország, ez a sokat szenvedett
Huszonkétes szegény gyermek?

Megmondom nektek szívesen, ki ez:
Ki lenne!? Vendvidék a szegény gyermek,
Kit magyar anyától elvettek 22 éve.

Mégis visszajutott, megtalálta az Édesanyját,
S az jó szívet fogadta az elveszett gyermeket,
Nekünk is megkezdődött az új, boldog élet.
Kúcsán Béla.

HIREK

— Kinevezés a postánál. A muraszombati postánál Beer Gézát postasegédellenőrnök nevezték ki.

— A Muraszombati Levente Egyesület jegyzője: dr. Lippai Vilmos járásbíró. A Muraszombati Levente Egyesület közölte a „Muraszombat és Vidéke” szerkesztőségével, hogy a levente egyesület alakuló gyűlésén az egyesület jegyzőjévé dr. Lippai Vilmos járásbíró választották meg.

A jugoszláv rendszámú gépkocsik nem közlekedhetnek tovább, 1942 január elsején életbe lépett a belügyminiszter rendelete, amelynek értelmében jugoszláv rendszámmal ellátott gépkocsik nem közlekedhetnek tovább. A rendelet végrehajtásának ellenőrzése folyik.

Évenként mindenki legfeljebb egy pár cipőre és két talpalásra kaphat utalványt. A közellátási miniszter most kiadott rendeletében megállapította, hogy a törvényhatóságok rendelkezésére bocsájtott börtalpu lábbeli és talpbőr mennyisége elosztásánál az igényjogosultság elbírálásánál azokat kell figyelembe venni, akik közérdekű munkát végeznek, azután a mezőgazdasági és ipari területeken közreműködő munkások és bányászok kapnak cipőre és talpalásra szóló utalványt.

— A Népruházati akcióban az részesezhetik, akinek a havi jövedelme nem haladja meg a 200 pengőt. Aki népruházati cikkekre igényt tart, jelentsen a községi elöljáróságánál. A népruházati akció során ingyen áruhoz senki sem juthat. Csak az jelentkezzen, aki megtudja fizetni. A közellátási miniszter rendelkezése folytán a kisjöveldelmű mezőgazdasági munkásokat és kisbirtokosokat a népruházati akcióban előnyben kell részesíteni.

Vendéglőben újabb híre járja, hogy a budocsonyi borokban nincsen párlal! Ezen fajborok nagyban és kicsinyben kaphatók

Titán János bornagykereskedőnél Kisszombaton

— Nouvi direktor gimnázije je dr. Törnár Ede. Dr. Hóman Bálint kultuszminiszter je za direktora gimnázije v Muraszombat voimenúvao szombathelyszkoga premontrejszkoga gimnáziumszkoga profeszora za latin-szko-grcski i taljanszki jezik Törnár Ede dr-a. Na toga goszpouda, ki je z Törnarsca domá, sz punim vápunom glédamo, ka de v dúhi dűseve ne revizie znao poglobiti i razsiriti indasnyo jezerolejtno kulturálno i dűseavno vezalo etoga krája z Vogrszkim országom na toj souli, v sterom znamenyi ga pozdrávamo.

Od zacáetka bojne szo nemci 8727 europánov vnicsili. Sz toga na preminoucsse leto pride 3838. V tom rascuni szo nej tisztli europáni, stero szo taljani i japáni vnicsili.

— Perestón vasárnap táncmulatásgot rendez Hauzsár Antal vendéglős.

Vendvidék lakói

még nem ismerik az Aliöldön az elszakítottásg alatt felfedezett csodaforrást, mely az epe-, gyomor-, májbajok páratlan kúravize. Amint lehetséges, a magyar Alföld e gyógykincse bekopogtat az oltani orvosok ajtaján és közreműködésükkel megkezdi áldásos, gyógyító kúráját ott is. Mira vizek központi irodája: Budapesten, V. Tűkőr-u. 5.

— Az alsómaráci evangélikus gyülekezet egyhangúlag megválasztott új lelkészét, Balogh Istvánt, február 8-án délelőtt istentisztelet keretében iktatja be hivatalába Darvas Aladár alesperes. A beiktatás után közebb lesz.

— Vashidegkuton január 18-án vasárnap este Vogler Viktor vendéglőjében levente mulatság volt. A kitünően sikerült mulatságon résztvettek Galambos Márton főhadnagy, járási levente-parancsnok és Gombás István hadnagy, levente körzetparancsnok is.

— A muraszombati járásban 3 öngyilkosság fordult elő 1941 második felében.

A Benkő-gyár tűzoltói kitünően sikerült táncmulatságot rendeztek szombaton a Koronában.

— Tolmács kinevezés. Bánics Mátyás muraszombati adótisztet az igazságügyminiszter kinevezte a muraszombati kir. járásbírósgá mellé a vend nyelv állandó tolmácsának.

— Dombalja-Jegenyésen vasárnap délután táncmulatság lesz Szapáts Béla vendéglőjében.

— Belgrádban az utcai szabadforgalom hétköznapokon este 8, szombaton és ünnepnapokon este 7 óráig van engedélyezve a nagykozsásg számára.

— A celldőmölki utbiztosásg körzetében újabb hóakadályok gátolják az országuati közlekedést.

— Csáktornayra készülnek husvét látogatásra a keszthelyi leventék.

— A házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatról szóló belügyminiszteri rendelet február 1-én életbe lép.

— Szamoslak-Dióslakon táncmulatságot rendez vasárnap Salamon József vendéglős.

— Népművelési előadások Battyándon és Rónafón. Január 25-én vasárnap Battyándon az istentisztelet után dr. Kukuljévcics József nyug. gazdasági akadémiai rendes tanár és m. kir. főállatorvos a népművelési munka keretében tart előadást a szarvasmarhatenyésztésről, állatgyógyászatról és tejtermelésről. E kiváló szaktudós előadását ugyanaznap délután 3 órakor folytatni fogja Rónafón, amire ezuttal hívjuk fel a környékbeli a gazdák figyelmét.

— Kmetijiszko naprejdávanye v Püconci i Predanovci. Zdjaj v nedelo po bozsjo szlúszbi de v püconcszko souli dr. Kukuljévcics József profesor Kmetijiszke Akadémie naprejdávanye dizszo od pouvanya zsvine, zsviniszke bolezní i od mlejesarsztva. Popoudnévi ob trej de pa rávno od téme meo té goszpoud naprejdávanye v predanovcszko souli. Kmetije ne zamudite té prilike!

Központi Mozi

DITTRICH, MURASZOMBAT

Január 24-én, szombaton este 6 és 7 1/2 órakor és 25-én, vasárnap 12, 1 és 1 1/2 órakor

Egy csók és más semmi
Főszereplők: JAVOR PÁL, TOLNAY KLARI, RAJNAY GÁBOR stb.

Január 28-án, szerda 6 és 7 1/2 óra, 29-én, szombat 10, 11 és 1 1/2 óra. DSI NGEL FILM

Equadóri fejvadászok
Fram hóse (OWBOY)

Kedenszka krònika

Na ruszki fronti sze je napádanye komunisztov po celoj liniji poneszrecesilo. Vzhodno od Kurszka sze zse szamo 30 km dalecs. Za obrambo Szingapura májo angleszi szamo 50 europánov. Na Malajszki szigetaj szo pa vszako zracšno oporisce zgbüli. Tu sze je ceja 45. indijszka divizia prejkdala japánom. Angleszka flotta sze je komaj rejsila. Angleszki zapovednik na Malajszki szigetaj szvojm stábom vréd je zgrábleni. Amerika proszi Vladivosztoz od ruszov za oporisce, odcek bi lezsej napádnola japáne. — Nemski, Taljanszki i Japánszki országo szo szoldacszki kontraktus szklenoli med szebov. — Od zacáetka bojne szo angleszi 10.000 marinarov zgbüli szamo na trgovszki hajouvaj. — Za Ribbentropom je túdi kak gousztj prisó v Budapest grol Ciano. — Za kormánybiztos v Kárpátalji je imenüvani Tomcsányi Pál miniszter za právde v penziji. — Prednyek nemskoga generalnoga stába Keil sz je v Budapest pripelao.

— Ait élve temettek el. Egy konstantinápolyi kórházban néhány nap óta egy fiatal anatóliai paraszt lelszik, akinek lejtábláján ezek a szavak allanak: „21 óráin át el volt temetve. Levégőhiany következtében fellépett általános gyengeség.” A kulonos feliratra egyszerű előzményei vannak. A mezőgazdasági munkás volt egy anatóliai birtokon, ahol nemcsak orvosokban, hanem ivóvizben is nagy hiány uralkodott. A szertelen fiatalember egyszer romlott vízből ivott és súlyosan megbetegedett. Mivel hónapokon át nem tudott kigyógyulni, végül is rászánta magát, hogy a legközelebbi városba orvoshoz lovagoljon. Az erőfőtenedett embert azonban lova elragadta és keresésére indult barátai az élet minden jele nélkül találták lova mellett. Mit tehettek volna mást, miután az imám elmondta fölote a halotti imákat, annak rendje és módja szerint elemették. Amint 21 órával később egy fuvaros veletlenül a sír mellett hajtott el, legnagyobb rémulétre fűlladozó segítőkialtasokat hallott a föld alól. A megremült ember halálraült arccal tett jelentést az imámnak, akiben szerencsére felöltött a gondolat, hogy Ali talán nem is halt meg. Amikor Aliit nagy sietve kiasták a sírból, már ismét eszméletlenül találták, azonban még lélekzett. Így került a fűcsa történet hőse a konstantinápolyi kórházba, ahol már a gyógyulás útján van.

LEVENTEÉLET

A levente kötelességei

A levente kötelességei a következők:

- a) hazafias, vallásos és erkölcsös ifjuhoz illő magatartást tanusítani, vasárnapon és ünnepnapon valláslekezetének istentiszteletén résztvenni;
- b) parancsnokainak és elöljáróinak engedelmeskedni és azok személyét tiszteletben tartani;
- c) leventétszénei iránt bajtársiasan viselkedni;
- d) a Himnusz és az utána következő Rákóczi-induló, a Szózat, a Magyar Hiszekegy hangzásakor, a Szent Jobb valamint az országzászló, a hősi emlékmű, a gyászkiérettel elhaladó katonakoporsó, a honvédség csapatzászlaja, a vitézek, a hadirokkantak, a tűzharcosok, a leventék és a cserkészek csapatainak felavatott zászlója előtt tisztelegni;
- e) a rendes heti leventekiképzésen, az összefüggő-kiképzésen és az összefüggő-gyakorlaton pontosan, tisztán megjelenni és azokban résztvenni;
- f) a megszabott leventeprobák és a leventekiképzés anyagát legjobb igyekezete szerint elsajátítani;
- g) az orvosi és értelmiségi vizsgálatokon pontosan és tisztán megjelenni;
- h) a leventeintézmény használatára álló- és ingatlan vagyont megbecsülni és kímélni;
- i) leventegyenyruhában a m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség és a m. kir. rendőrség egyenruhát viselő tisztjeinek és tisztviselőinek, levente-elöljáróinak és feljebbvalóinak, egyenruhát vagy jelvényt viselő vitéznek vagy hadirokkantnak, iskolai elöljáróinak, végül egyenruhát viselő leventebajtársainak a tiszteletadást a megszabott tisztelegéssel teljesíteni;
- j) polgári ruhában a személyesen ismert leventelöljárókat és feljebbvalókat, valamint leventebajtársait köszönteni; a köszöntés módja: leventesapokban, továbbá rendszeresített cserkész- vagy diáksapokban (fővegben) a megszabott tisztelegés, polgári fővegben annak levétele és a Szébb Jövőt, illetőleg válaszul Adjon Isten szavakkal való udvözlés;
- k) tizenhétéves életévének betöltése után lakóhelyének minden megváltozását mind az elhagyott községben, mind az új lakóhelye szerint illetékes községi elöljáróságánál (városokban a polgármesternél, Budapesten a kerületi elöljárónál) a népmozgalmi nyilvántartásokra vonatkozó szabályok szerint jelenteni;
- l) a leventekiképzés (16. §. (1) bek.) alatt lakóhelyéről való eltávolítását leventeparancsnokának az utolsó foglalkozáson bejelenteni és az új lakóhelyén a lakásához legközelebb eső leventecsapat parancsnokánál nyomban jelentkezni;
- m) külön felhívásra a lakóhelye szerint illetékes községi elöljáróságánál (városokban a polgármesternél, Budapesten a kerületi elöljárónál) nyilvántartási adatainak közlése végett megjelenni;
- n) a leventegyületen felül más egyesületbe való belépési szándékát — felvételi kérés előterjesztése után — leventeparancsnokának haladéktalanul bejelenteni.

Adjon Isten szebb jövöt!

Szpominszka ouszvetnoszt szobocske bojne

„Gizdavi je lejko ete veren národ na szobocsko bitko, gda je z odürnosztjov prouti Trianoni szlano” — je pravo ouszvetni govornik

Nájznamenitejsi tao szobocske histourie je znamenati bojna, stera sze je godila 1919-ga leta januára 3-ga, gda je ete Vogrszkomi orszázi vszigidár z dújszov i tejlom veren národ za pásko zgrabó, ka naj vönazsené szrbszko vojszko z etoga krája, steri kraj je zse vise jezero lejt bio teszno zracseni sz korounov Stevan kralá. Tá bojna, na stero sze escse vszi dobro szpominamo. — je v Muraszombat és Vidéke 1919-ga leta febr. 2-ga pod iménom „Velki keden Szobote” etak popijszana i ovekivesena: „Sla je escse zseleznica z Vogrszko! Mladézen, stera je na szrczej noszila sors nase Szobote, sze száma zberala okouli Czipóth Béla alhadnagya, Bednyák Vince i Mátisz Lajos. Té zádnyí sze je celou v Budapest pobrigao, ka sze tou neszmi dopiszhtí, ka bi eti túhinci bili. Cejlo delo je náglo slo. Januára 2-ga je sla tá vreja mladézen, stero szo naszleduvajoucsi oficere pelali: Pleszkács főhadnagy, Heimlich hadnagy, Czipóth alhadnagy, Holcheim i Holéczy főhadnagy, Pattyi i Kiss hadnagya, steriva szta od 9. granicsne sztrázse bilá. Zseleznica je ob pou 5 vöri prisla do márkisavszkoga louga v nájkvejszki tisini.

Plán napáda

Pleszkács főhadnagy szvojm szakaszom (cug, vod) napádna grád. Heimlich hadnagy pa pörgarszko soulo. Pattyi szvojm szakaszom zaszéde ceszto od Dobraya i Árvaia do Sztáre gasze. Heimlich szvojm szakaszom marof i pörgarszko soulo. Holéczy főhadnagy szvojm szakaszom grád. Czipóth alhadnagya szakasz ociszszü állomás i belinszko ceszto. Holcheim főhadnagya szakasz de pa v rezervi. Zseleznica je tiho hejnala, batrivni decski sze hitro v szakasze raztálajo i zacsné sze napád. Eti v Szoboti je nájkveksa tisina i v globokom sne niscse niti ne miszli na tou, ka nyim prineszé jütránya zorja. Jugoszlávszko Szoboto je tak gouszta meglá pokrjila, ka bi jo lejko rezao, nyéni szinoujve szo pa komaj csakali znamejnye: zorjenico zvoniti. Frtao na seszti sze je na állomás zacsnó prvi szmrtni plesz. Napadnoli szo ga od trij sztráni: Czipóth alhadnagya prouti állomás, Mátisz szakaszvezető od streke i Bednyák szakaszvezető od Mále Kanizse. Jugoszlávszka sztrázsa z masinszkoz püksov je bila v csakálnici II. klásza, a III. klász je pa bio pun z narinyenimi civilisztami, ki szo scseli potüvati. V gousztoj meglí sze je vsze tesko loucsilo. Czipóth alhadnagya je nájprlé v lüfte dao sztrlití, ka sze civilje nai

resijo. Ogeny je bio krátek. Civilje razbezsijo i sze szposzkrjejo po grabaj. Bednyák szakaszvezető, ki je bio dúsa napáda, je nesztrpno szkoszo prejk plouta i sze zazené prouti állomás. V tom hijpi je tá prisao túdi na pomoucs Mátisz i obá zgrábita za klüko, za steroz je jugoszlávszka morilna cejy bila napelana. Od vecs szmrtni sztrelov je Bednyák vküper szpadno, Mátisz pa od plazejrov v právo rouku i plücsa nezmoszen grátao za boj. Ov tao nase szoldacsije je pa natou sz sturmov notri vzeo állomás ali tam szo najslí mrtvoga ednoga nasega szoldáka, ki sze je scseo pelati k szvojeimi káderi i ednoga jugoszlávszkoga szoldáka. Drúgi szo pa razbezsiali i szo masinszko pükso i municio tam povgrli. Prvi tao bojne sze je odspliao ali na zsaloszjt je zgbüo zsitek nájbolo navdúseni cslovik.

Túdi pred grádom sze je zacsnó szmrtni plesz

Jugoszlávú szo zse na petáj bili i szo frontno linijo napravili na szevernoj sztráni ceszté, stera pela prejk Ledavé prouti trávníkam. Tú je szakasz Heimlich főhadnagya mocsen ogeny doubó ali nasi szo nej bili zamüjéni i szo escse z véksim odgouvorili nazáj. Po krátkoj bitkí szo jugoszlávú pötegüváli nazáj mimo Sajtove hizse prouti marofi. V toj bitkí je od dum-dum golumbisa mocsen plazer doubó Szedonya Ferenc honvéd i Vanecsca, ki je v toj rani za pár dnij v spitáli mrou. Szoldacsija Pleszkács főhadnagya i Heimlich hadnagya szo z tála tirálj bezsécsse jugoszláve, z tála szo pa zagvüsali ceszté, stere pelajo prouti kasteli. Napád na kasteo je pelao i vodo Holéczy főhadnagya. Sész szoldákov je zvéna píjszto, z sesztimi je pa sou prouti vrátam, na stere je kak prvi po prijátelszkom szklonckao Eivek István honvéd iz Sárvára. Szrbszki kapitány Jurisits je odprejti dao vráta i masinszko pükso posztavo gori. Eivek je szplazeráo kapitánya. Holéczy főhadnagya je pa nyegovogoa önkéntesa (dzsáka) sztrejlo doj. Mácsék logár, ki je vráta odpérao, je od golumbisa truffeni túdi vküperszpadno. Eivek i eden sztrári népfelkelő (landsturm) szta pri Árvaia 3, pri Dobray pa 4 jugoszlávov zgrabila. Tisztí pa, steri szo pri Sztároj Gaszi bilij, szo vszi razscrnkoli. Pri Benki je pa Péterke szakaszvezető ednoga főhadnagya zgrabó. Pri marofi je Kurinec Izidora szakasz napádao. Tú szo stük méli jugoszlávú, steroz szo Eitelbach örmester i Fli-szár sálovszki szoldácke vzéli vkraj. Nájbolo mocsnó szo sze drszali v pörgarszko souli. Zse szta dvá napáda bilá, pri sterima je Deutsch monosterszki decsko szvoj zsitek

aldúvao gori, pa vsze zaman. Ob pou devetaj vöri szo je escse nej mogli vzéti notri. Péterke János e. é. önkéntes z nadeslovcešov batrivnosztjov i példov vecs nej moga ob trét. jim sturmati.

Notri v vársai je zse velko veszélje, tam vöni pa escse rozsjé more odloucsiti. Naszlednye Zrinszki szakaszvezető sz sesztimi lüdmí sztrelo odpré, za ednomalo pa sturmo szkomandera. V szlednyem hipi pobegneta dvá jugoszláva i sze zgbüita v gousztoj meglí.

Zmága je popolna bila. „Zreminoucsó nedelo sze je té bojne szpoumeno ete Vogrszkomi orszázi vszigidár verno lüdszto szlov odtrnyene krajine. Ob 10 vöri szo sze v cirkvaj szlúszbe bozse obszlúszvále, ob pou 12 je pa szpominszka ouszvetnoszt bila pri grabaj tej zsitek áldúvajoucsi nasi batrivni junákov. Na toj ouszvetnoszti szo tao vzéli pajdáске ti szpádnyeni, formácie na-

sega honvédséga, frontni bojevnik, varasko poglavársztvo, drústva, solé i vnozszina lüdszta. Po molivti Hiszekegya je Antauer Mancika gimnáziszka VIII. klásza lepou dála naprej Babits Mihályá versus „Miatyánk”. Za nyouv je pa v szrcé szégajoucsi gucs drszao Udvardi Lakos János direktor trgovszke soule, steroz na drúgom meszli prineszémo.

Zatem szo nemeski Breuer Pál áczredes v iméni honvédséga, dr. dr. Olajos József v iméni jársáa, Hartner Nándor v iméni vársáa, Lipics József v iméni frontni bojevnik i vítéz Péterke János v iméni bojevnikov ti vöpreminyeni z venami okincsalí grobe.

Eden diák z trgovszke soule je temperamento dao naprej Szózat. Po popejvanyi Himnusza sze je lejpa ouszvetnoszt szkoncsala.

Túdi na Vanecsi je bila szpominszka ouszvetnoszt pri grobi Szedonya Ferencá.

VÁROSI MOZI
Muraszombat

Előadások: jan. 24-én szombaton 20 óra 30 p. 15 óra 15 p. 17 óra 30 p. és 20 óra 30 p. jan. 26-án, hétfőn 20 óra 30 p.

„CHICÁGÓ GRÓFJA”
Robert Montgomery legújabb filmje. Főszereplők: EDWARD ARNOLD, REGINALD OWEN, EDMUND GWENN.

Következő műsor:
„ARANYEMBER”

KERESEK február elsejére közép-korú, önálló perfekt szakácsnót.
Dr. SARUGA RUDOLFNÉ, Belatinc.

9 hónapos jótállással az 1942 típusú rádiók
TELEFUNKEN, ORION, PHILIPS, SIEMENS, STANDARD, MINERVA
9-12 HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE
Rádió NEMECZ
szaküzletében MURASZOMBAT
kaphatók. — Alkalmi vételek. — Csere. — Peritrix elemek. — Varta akumulátorok.

BENKŐ JÓZSEF

husáru és konzervgyár

MURASZOMBAT

Telefon: 8 és 80. • Sürgöny: Benkő, Muraszombat.
Postatakarékpénztári cseksz. 74009.

Stiván Ernő műszaki kereskedés Muraszombat

— HOFFER — SCHRANZT —
— CLAYTON — SHUTTLEWORTH —

Gazdasági gépek lerakata: szecska- és repavágók, vető és kapáló gépek. — Benzin-, petroleum és szivógáz-motorok. — Szőlőzúzó, darálógépek, cseplő és gáz-gépek, traktorok. — SRO golyócsapágyak és görögök minden nagyságban. — Varrógépek és írógépek. — AGFA fényképezési cikkek.

Rádiókészülékek: Siemens, Standard, Philips, Orion stb. gyári árban és 12 havi részletfizetésre.

KÖZGAZDASÁG

A magyar mezőgazdaság és a vend munkás

Írta: Balassa Mihály m. kir. gazd. munkügyi felügyelő

Az elmúlt év tavaszán, amikor honvédeink megindultak dél felé, visszacsúszni a bitórlóktól azt a földet, ami mindig magyar volt, csak galádul lépték a magyarság testéről, vármegyénkre kétszeren örömteli napok virradtak. Az egyetemes magyar öröm mellett a vasi földnek külön belső öröme is volt. 22 évi rabság után ismét nyíltan magyarnak mondhatta magát a muraszombati járás és hűséges vend népe 103.000 katasztrális hold terület 53.000 lakosával szerves részévé lett a vasi földnek, hogy többé ne szünjön meg az lenni.

A muraszombati járás bájos, erdővel borított, legelőkkel tarkított lankáival egyike a vármegye legszebb, legkedvesebb részének.

Területének legnagyobb része erdő, szántóföldje kevés és az annyira elaprózódott a lakosság kezén, hogy egy-egy család megélhetését nem biztosítja, annál is inkább nem, mert a családokban — hála Isten — sok a gyermek.

A járásnak összefüggő, nagy gazdasága nincs, ami sok embernek munkalehetőséget adhatna. A legnagyobb szántóföldterület, amit a jogszóló földreform egy tulajdonos kezén meghagyott 150 kat. hold.

Ez a két tényező: az elaprózódott, kevés termőterület és a sűrű népesség, a nagy család kényszeríti ezt a népet, hogy tavasszal, amikor életre kelnek az új vetések, vándorútra induljon munkát keresni és csak az őszi levélhullás után térjen vissza falujába. Májusban kiürülnek a falvak, csendesebb lesz az otthon tájéka, mert nem marad más a háznál, mint az édesanya az egész apró gyerekekkel, vagy az öreg szülők, akik egymagukban is elegendőnek ahhoz, hogy megbirkózzanak az egy-két hold földdel. Májusától novemberig, ez alatt a hat-hét hónap alatt keresi meg a maga és családja számára a megélhetésüket biztosító kenyérgabonáját, az „életet”. Ez a nép életének felét távol otthonától, családjától, idegenben éli le. A vend munkás már az 1914-es világháború előtt is általános jelenség, szívesen alkalmazott, becsültes hónapos, sommás munkása volt a magyar mezőgazdaságnak. A számuk több, mint az összlakosság 10 százaléka, körülbelül 5500—6000 körül van.

Az a természeti keret, amelyben élni kényesülnek, a sokszor mostoha, nehéz megélhetési viszonyok, nagy-szerű munkás népet neveltek belőle. Szorgalmas, dolgozni tudó és akaró munkás. Nincsen számára tavolság, elmegy mindenhol, ahol munkát talál és ahol becsületet munkájáért tisztességesen megfizetik. Minden munkát vállal.

Különösen fontos azonban számára, hogy arathasson.

Általában szereti a szakmány-, akkord, részes munkát, mert tudja, hogy így kereshet legjobban és hogy a munkába fektetett erő és idő így kamatozik számára legtöbbet. Munkamorálja még romlatlan. Megvan benne a közösségi érzés, a közös csapatban való munkánál az egymásnak való segítség készsége. Nem igényesebb, mint az ország más vidékének magyar munkása. Szeretik az igazságos szigort, a világos parancsokat és meghálálják a jó bánásmódot, mint minden magyar munkás.

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

szántóföldje kevés és az annyira elaprózódott a lakosság kezén, hogy egy-egy család megélhetését nem biztosítja, annál is inkább nem, mert a családokban — hála Isten — sok a gyermek.

A járásnak összefüggő, nagy gazdasága nincs, ami sok embernek munkalehetőséget adhatna. A legnagyobb szántóföldterület, amit a jogszóló földreform egy tulajdonos kezén meghagyott 150 kat. hold.

Ez a két tényező: az elaprózódott, kevés termőterület és a sűrű népesség, a nagy család kényszeríti ezt a népet, hogy tavasszal, amikor életre kelnek az új vetések, vándorútra induljon munkát keresni és csak az őszi levélhullás után térjen vissza falujába. Májusban kiürülnek a falvak, csendesebb lesz az otthon tájéka, mert nem marad más a háznál, mint az édesanya az egész apró gyerekekkel, vagy az öreg szülők, akik egymagukban is elegendőnek ahhoz, hogy megbirkózzanak az egy-két hold földdel. Májusától novemberig, ez alatt a hat-hét hónap alatt keresi meg a maga és családja számára a megélhetésüket biztosító kenyérgabonáját, az „életet”. Ez a nép életének felét távol otthonától, családjától, idegenben éli le. A vend munkás már az 1914-es világháború előtt is általános jelenség, szívesen alkalmazott, becsültes hónapos, sommás munkása volt a magyar mezőgazdaságnak. A számuk több, mint az összlakosság 10 százaléka, körülbelül 5500—6000 körül van.

Az a természeti keret, amelyben élni kényesülnek, a sokszor mostoha, nehéz megélhetési viszonyok, nagy-szerű munkás népet neveltek belőle. Szorgalmas, dolgozni tudó és akaró munkás. Nincsen számára tavolság, elmegy mindenhol, ahol munkát talál és ahol becsületet munkájáért tisztességesen megfizetik. Minden munkát vállal.

Különösen fontos azonban számára, hogy arathasson.

Általában szereti a szakmány-, akkord, részes munkát, mert tudja, hogy így kereshet legjobban és hogy a munkába fektetett erő és idő így kamatozik számára legtöbbet. Munkamorálja még romlatlan. Megvan benne a közösségi érzés, a közös csapatban való munkánál az egymásnak való segítség készsége. Nem igényesebb, mint az ország más vidékének magyar munkása. Szeretik az igazságos szigort, a világos parancsokat és meghálálják a jó bánásmódot, mint minden magyar munkás.

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

szántóföldje kevés és az annyira elaprózódott a lakosság kezén, hogy egy-egy család megélhetését nem biztosítja, annál is inkább nem, mert a családokban — hála Isten — sok a gyermek.

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

szántóföldje kevés és az annyira elaprózódott a lakosság kezén, hogy egy-egy család megélhetését nem biztosítja, annál is inkább nem, mert a családokban — hála Isten — sok a gyermek.

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

Az 1914-es világháború előtti időkben Dunántul nagyadalmi nagy részének ők voltak a legkedveltebb munkásai. De még a távolabbi vidék gazdaságaiba is eljutottak. Trianon elszakította őket tőlünk, de lélekben továbbra is ide tartoztak, emlékeztükben gyakran megjelent a nap-sugaras magyar róna képe, hullámzó

Megállapították az olajmagvak jövő évi magasabb árát. Bánffy Dániel báró, földművelésügyi miniszter a minisztertanács hozzájárulásával az 1942. évi termésű olajmagvak átvételi áraitra nézve a következőket hozza a gazdák tudomására: a napraforgó magja 50.— pengő, az olajlencse 75.— pengő, a repceé 68.— pengő, a szójáé 60.— pengő, a ricinuszé 100 pengő métermázsánként, a termelő vasúttalomlásán vasúti kocsiba rakva. Ezek az árak szokványminőségű áru-ra vonatkoznak és kizárólag az 1942. évi termésre érvényesek.

ALFA separatorok
ALFA fülesztők
Szecskavágók
Ekefejek
raktárol gyári árban szállíthatók
NEMECZ JÁNOS vas és gépheszk. MURASZOMBAT

Gyűjtjük az alma- és körtemagot. Az idén nincs alma- és körtemag Európában. A helyzet azzal a veszéllyel fenyeget, hogy megszakad az oltyanytermelés. Nem lehet majd új gyümölcsösöket telepíteni, sem az éventéknél kipusztuló termelők tizeit pótolni. Ha nem tudunk előteremteni elegendő vetőmagot, kiszámíthatatlan kárt szenvedhet az ország közéleti és gyümölcskivitelre vonatkozóan egyaránt. A Földművelésügyi Minisztérium ezért széleskörű mozgalmat indított a háztartásokban és vendéglőkben fogyzott alma- és körte magjának gyűjtésére. A Magyar Földművelésügyi Szövetség (Budapest, VII. Dohány-utca 20.) ezúton is felhív mindenkét, aki almát és körtét fogyzott, hogy ne dobja el annak magját, hanem gyűjtse össze, mert az ma nemzetgazdasági értéket képvisel. A gyűjtött magot azonnal átveszi és készpénzzel fizeti, kilónként 50 pengővel számítva. (Tavaly csak 8.— pengő volt az ára.) Dekás tételben is átvesznek. Vidékről, mint minden érték nélkül is beküldhető. A magot szántáron meleg helyen tartani nem szabad.

A világitó kőolaj (petróleum) legmagasabb fogyzott ára az egész ország területén egyetemesen, literenként 54 fillér.

Az első 25 tenyészbika kiosztása néhány nappal ezelőtt már meg is történt a járásban. Őket juttattuk őket, ahol a legnagyobb szükség volt rájuk: Szecsenyvára 2, Sűrűháza 2, Rónafő 2, Nyireseleoméret 2, Mezővár 3, Ljolyves 2, Battyánd 2, Csendlak 2, Vöghely 2, Vashidegkut 2, Ferenclak 1, Martonhely 1, Szentibor 1 és Battyánfalva 2 tenyészbikát kapott egyelőre.

A világitó kőolaj (petróleum) legmagasabb fogyzott ára az egész ország területén egyetemesen, literenként 54 fillér.

SPORT

A labdarúgóterület közgyűlésén elismerték nyilatkozata Murárról

Győrbeli jelentik: Az északdunántúli labdarúgóterület évi közgyűlését vasárnap délután tartották meg Győrben. A közgyűlésen Barasits Viktor botlóként számolt be a terület életéről és

Az egyesületek száma egy félév alatt 20-ról 64-re szaporodott. Végül Tóth Ferenc számolt be a terület ifjúsági játékosainak munkájáról.

Pálcsics Ferenc nagykanizsai fonaltestőgyár **Nagykanizsa**
Anyaggyűjtő: Muraszombat, Rákóczi ut. **Timon Emilné**
Vásárolni, megrendelni, készíteni és tisztítani, valamint fonal- és szálgyártással foglalkozunk. Gyár: Nagykanizsa, Magyar u. 86. Tel. 3-44

Miért?

A vallás és közoktatásügyi minisztérium tízenyolcezer pengőt meghaladó támogatását osztották ki kedden délután a rászoruló muraszombati középiskolások és polgáristák között. Nem egy diák volt, aki 4—500 pengő értékű segélyt kapott és nem akadott egy adomány sem, amely ne okozott volna várakozáson felüli örömet.

A támogatást az igyekvők és a rászorulók kapták. Nemcsak a magyar származásúak és nemcsak a vend származásúak. Hanem a szegények és tanulni akarók. A segély odaítélésénél nem nézték a tanulók származását és nem turkáltak szülei politikai múltjában. Mindenki egyforma elbírálás alá esett és ez a magyar segély több aggódó vend homlokot simította el a redőket, mint magyaron.

Nem egy magyarban felvetődik a kérdés: miért? Magyar szegénységünkben ez az újabb gazdag ajándék egy olyan vidéknek, amelyen talán nem is mindenki érez őszinte szívvel velünk, amikor szinmagyar területen, főgyökere magyar diákokért nem tehetünk ennyit? Miért ez a nagy-szerű, a szokásokon jóval túlmenő gondoskodás? Miért nem az alföldi magyar gyermekeknek juttatta a kultuskormány ezt a nemzeti ajándékot, miért a muravidéki diákoknak, akiknek az elmúlt két évtized alatt a lelkebe hazudták a magyar gyűlöletet és akik közül néhányat esetleg már sohasem nyerhetünk meg a magyar-vend sorsközösség igazságának? Miért segíti a tanult és vezető emberek sorába a magyar nép súlyos áldozatok árán is azokat, akik közül nem egy megtagadta a vend származását és szlovénnek vallotta magát? Miért?

Igazígy magyarnak kell lennünk, hogy e kérdés választ megtaláljuk. Áldozathozáshoz szokottnak, hittel telinek és messzetekintőnek. Meg kell értenünk, hogy kötelességünk támogatni a vend diákokat. Nem azért, hogy ezzel megnyerjük őket a magyarságnak, hanem azért, mert módot kell adnunk rá, hogy mindegyikük magyarra lehessen.

Annak a vendnek, aki valaha is megtántorodott a magyarság iránti hűségében, ismét megmutatta a magyar kultuskormány, hogy a magyarság nem csak megbocsátani tud, hanem cselekedni is. Azok pedig, akik két évtizedig vártak a felszabadulásra és rendületlenül hitték a magyar vend sorsközösségben, — és ezek vannak túlnyomó többségben —, újult erőt meríthetnek a jövő munkájához a magyar nép testvéri gondoskodásának ebből a nagyszerű megnyilvánulásából.

Egyetértés és szeretet jellemezze a magyarság és a nemzetiségek közös-ségét, hűséggel fizessenek a nemzetiségek a magyar szeretetért. A hűtlen nemzetiség nem érezheti a magyarság segítő kezét és az lesz a sorsa, mint a virágnak, amely elher-vad, mert a kertész nem ápolja. A hervadt virágot pedig kigyomlálják a magyar virágoskertből.

18.000 pengő támogatást nyújtott a kultuszminiszter a muraszombati középiskolásoknak

A most nyújtott támogatás előlegezett bizalom — A magyar haza nem tesz különbséget a polgár és polgár között
A tavasz folyamán még egy segélyakcióra van remény

Kedden délután fél 4 órakor nagyjelentőségű és megleghangulalt ünnepély volt a Muraszombati Városi Moziban. Ekkor hirdették ugyanis ki az iskolák igazgatóit, hogy kik részese-tek a muraszombati közép és közép-loku iskolások közül a vallás és köz-oktatásügyi miniszter 18.000 pengős, nagylelkű adományából. Az ünne- pészen megjelentek Olajos József dr. főszolgabíró, Hartner Nándor, a Vend- vidéki Magyar Közművelődési Egye- sület elnöke, Möröcz Imre községi főjegyző, Galambos Márton járási levante parancsnok, a honvédség kép- viselője, a hivatalok és intézmények vezetői, az iskolák tanári kara és a segélyben részesülő diákok szüleikjele.

A Híszegye elimádkozása után dr. Törné Ede premontrai kanonok, a muraszombati gimnázium igazgatója mondott megnyitó beszédet. A legmélyebb hála és hűség szavaival szolt országgyűlési Kormányzó Urunkról, akinek bölcs országlása el- vezette nemzetünket az ősi magyar vendvidék visszaszerzéséhez is, majd a vallás és közoktatásügyi miniszter nagylelkű gondoskodása láttán megnyilvánuló hálának adott meleg szavakkal kifejezést. Végül Hartner Nán- dor, a VMKE elnökének fáradságot és meg nem hozható áldozatot nem ismerő hazafias munkálkodásáról em- lékezett meg.

A magyar-vend sorsközösségről beszélt ezután. Virágoskérthez hasonli- totta a magyar hazát, amelyben sok nemzetiség színes virágai olvadnak össze Istennek tetsző, harmonikus egységgé.

A magyar nép testvéreinek ér- zi valamennyi nemzetiséget és szeretettel viseli gondját közü- lük a legkisebbnek is.

Dr. Törné Ede nagy tetszéssel fo- gadott szavai után udvardi Lakos János kereskedelmi iskolai igazgató emelkedett szólásra. Hatásos beszéd- ben vállalta a vend nép terhétellen hűségét magyar testvére iránt, meg- kapó szavakkal emlékezett meg az antant határmegállapító bizottságának

Főszerkesztő:
HARTNER NÁNDOR
Szerkesztő:
ifj. SZÁSZ ERNŐ

ÁRA 12 fillér.

MEJELNIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 24 szám / Telefonszám 19. Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Január 30. — Péntek.

Nincs különbség polgár és polgár között

— Hóman Bálint vallás és közok- tatásügyi miniszter ur — mondotta — Reményi-Schneller pénzügyminiszter ur megértő áldozatkészsége és támo- gatásával azok számára, akik ennek a vidéknek hűségét vérükkel is meg- pecsételték, vagyonukat áldozták, vagy szabadságukat veszítették, vagy kockáztatták, tűzharcosok, hadigon- dozotok, akiknek hozzátartozói a je- jelenlegi háboruban résztvesznek, éle- tüket veszítették, vagy hadifogságba estek, megrokkantak, hadiszolgálat teljesítettek és különösen a sokgyer- mekes családok tagjait jelentős támo- gatásban részesítette. Amint ennek a támogatásnak részletezéséből látni fogjuk.

A magyar haza nem ismer és nem tesz különbséget polgár és polgár között. Egyformán támogatja minden becsületesen dolgozó polgárát és tőlük csu- pán egyet kér. Kitaró és egye- nes hűségét a magyar biro- dalomhoz, a magyar Szent Koronához.

— A most nyújtott támogatás azon- ban előlegezett bizalom, amelyért el- várja a magyar haza minden adó- fizető polgára, akinek a közteherhez való hozzájárulása révén része van a segélyezésben, hogy a segélyben részesültek megleszített munkával dolgozzanak és így építő munkásai legyenek a szebb magyar jövőnek. A

Udvardi Lakos János zárószavai után a Himnusz eléneklésével ért véget az ünnepély.

A kormánypárt soraiba tömörült a Muravidék lakossága

A muraszombati járás valamennyi községében szervezkedik a Magyar Élet Pártja — 66 községben kinevezték a helyi szervezet tisztségviselőit

A felszabadult Muravidéken a ka- tonai közigazgatás ideje alatt a poli- tikai élet nem indulhatott meg. Az ősz folyamán azonban a muraszom- bati járásban is megkezdődhetett a politikai élet és megkezdte szervez- kedését a nemzet legnyomóbb és ve- zető közéleti tömörülése, a Magyar Élet Pártja. A szervezkedés a járás lakosságának rendkívüli nagy érde- klődése következtében gyorsan haladt előre. Ma már csaknem valamennyi községben áll a MEP helyi szerve-

nem magyar anyanyelvű segélyben részesült tanulóktól is megkívánja a nemzet, hogy feltétlen hűséggel és ragaszkodással legyenek a magyar Szent Koronához és magyar hazájukhoz.

Végül az összetartás és a hűség fontosságát hangoztatta a szónok.

Udvardi Lakos János beszéde után dr. Törné Ede vend nyelven szólott a diákokhoz. Hangsúlyozta, hogy kö- teltelessége a diákoknak meghálálni a nagylelkű adományt.

Munkával és tanulással hálál- ják meg!

Azokhoz szólva pedig, akik most nem kaptak segélyt, kijelentette, hogy ha érdemesek lesznek rá, február, vagy március folyamán a vallás és köz-oktatásügyi minisztérium az ő támo- gatásukról is gondoskodik.

Ezután Kovács Margit polgáriisko- lai igazgatónő változó részletesen a segély módosztatit és olvasta fel a segélyben részesültek nevét.

Kis diákleány, lépett ezután a kö- zönség elé és bátor hangon mondott hálás köszönetet diáktársai nevében a támogatásért.

A beköltözötték sem maradtak ki a támogatottak sorából

Az ünnepség végén Hartner Nán- dor emelkedett szólásra. Köszönetet mondott a vidék népe nevében ő is a támogatásért, a kultuskormányzat nagylelkűségéért. Rámutatott arra, hogy a támogatás szétosztásánál a bibliai elv érvényesült: „aki téged megdob kövel, dobd vissza kenyér- rel”. A vallás és közoktatásügyi mi- niszter segélyéből ugyanis jutott olya- noknak is, akiknek a szülei nem magyarok és nem vendek, hanem csak az elmúlt 20 év alatt költöztek be vidékünkre. Ezeknek különösen hálásnak kell lenniük a támogatásért és a magyar hazához való hűségért kell viszonzni azt.

Udvardi Lakos János zárószavai után a Himnusz eléneklésével ért véget az ünnepély.

zete és 63 községben a tisztségviselőket is kinevezte Bárdossy László miniszterelnök, országos pártvezér, illetve vitéz dr. Szűcs István főispán, megyei vezető.

A kormánypárt eredményes szervez- kedése rövid idő alatt megmutatta, hogy a felszabadult Muravidék népe egységesen áll Bárdossy László kormánya mögött

és maga is ki akarja venni részét az ország sorsának irányításából. A po-